

Inden længe får vi digitale e-kroner

- ***Af Lars Christensen, Research Associate, Copenhagen Business School***

Prisen på bitcoin steg umiddelbart før nytår til over 40.000 dollars, og de spektakulære bevægelser i bitcoinprisen og i andre såkaldte kryptovalutaer har de senere år fået en del opmærksomhed.

Det skal da bestemt ikke udelukkes at privatudstedte digitale krypto-valutaer i et eller andet omfang i fremtiden kan komme til at fungere som penge på lige fod med valutaer, som verdens centralbanker i dag udsteder.

Sandheden er dog også, at i forhold til betydningen for den bredere økonomi og de finansielle markeder – og ikke mindst for bankerne – så er det næppe de privatudstedte krypto-valutaer man skal holde øje med, men i stedet digitale valutaer udstedt af centralbanker rundt om i verden.

Centralbankerne har fået øjnene op for de digitale valutaer

I et land som Danmark består den udestående pengemængde i økonomien ikke kun af fysiske sedler og mønter, men ligeledes af vores indskud i bankerne, og som sådan kan man sige, at hovedparten af pengemængden i dag allerede er digital.

En digital valuta er derimod ikke en valuta, der står på en bankkonto. Den er snarere at sammenligne med kontanter. Kontanter har den egenskab, at de for det første ikke er "lånt" ud til banken, og man derfor ikke får nogen forrentning ved at holde kontanterne og have dem liggende fysisk i sin pung eller i madrassen (eller som situationen er i øjeblikket ikke skal betale for at have pengene stående i banken).

Et eksempel på en digital valuta er f.eks. bitcoin, men selvom den måske er den mest omtalte, er den slet ikke den mest interessante. I stigende grad har verdens centralbanker vist interesse for at udstede digitale "kontanter". En række centralbanker som f.eks. Bank of England i Storbritannien og Riksbanken i Sverige offentliggjorde således i 2020 rapporter om, hvordan sådanne digitale kontanter kunne se ud. I Danmark har Nationalbanken hidtil været mere tilbageholdende, men det er formentlig blot et spørgsmål om tid, før Nationalbanken vil følge efter og seriøst også vil begynde at se på, hvordan en e-krone kunne komme til at fungere.

Sådan kunne en e-krone se ud

Baseret på det analyse- og forskningsarbejde, der allerede er udført af centralbanker rundt om i verden, så kan man godt beskrive, hvordan man kunne tænke sig en digital valuta, e-kronen, udstedt af Nationalbanken kunne se ud.

Det oplagte er, at e-kronen har samme værdi som en 'almindelig' krone og vil kunne veksles en-til-en, og at e-kronen får karakter af en form for digitale "kontanter", hvor man ikke har sine e-kroner placeret i banken, men derimod har dem i en særlig e-pung (wallet), hvor e-kronerne blot "ligger" og ikke forrentes.

Det er oplagt, at hvis man kan tage sit bankindskud ud og omveksle til e-kroner, så vil mange husholdninger og virksomheder givetvis tage en del af deres indskud ud af bankerne og placere dem i deres e-pung i stedet. Særligt i det omfang, at man kan spare gebyrer (og endda negative renter).

Det vil givetvis give et vis pres på bankernes forretningsmodel, men modsat vil det også stille en meget billig mulighed for værdiopbevaring (og betaling) til rådighed for husholdninger og virksomheder, og det synes at være en naturlig konsekvens af den teknologiske udvikling.

Det er oplagt, at en sådan udvikling potentielt kan få relativt store konsekvenser for både den finansielle stabilitet og for den finansielle regulering, og det er derfor klart, at man i centralbankerne rundt om i verden vil være påpasselige og kun bevæge sig meget gradvist i den retning.

At dømme fra de meldinger, der allerede nu er fra f.eks. Bank of England og Riksbanken, så er det imidlertid blot et spørgsmål om tid, før vi kommer til at tale om f.eks. e-pund og e-krona og derfor så følger Danmarks Nationalbank naturligvis før eller siden også med.

Det sker hverken i morgen eller i overmorgen, men indenfor en kort årrække vil vi også i Danmark få en e-krone, og det kommer uden tvivl til at få en væsentlig betydning for vores betalingssystem og det finansielle system generelt.